

Yazan: Andy Mulligan

Türkçeleştiren: Arif Cem Ünver

Roman / 216 sayfa

10+ YAŞ / 5, 6, 7 ve 8. SINIFLAR

Ana Temalar

Birey ve Toplum, Sağlık ve Çevre, Yardımlaşma, Dostluk, İnsan Hakları, Bireysel Haklar, Özgürlükler

Temalar

Yoksulluk, Adalet, Sokak çocukları, Çocuk hakları Macera, Yolsuzluk

ÖDÜLLER

- ▶ 2012 Carnegie Madalyası Finalisti
- ▶ 2011 Guardian Çocuk Edebiyatı Ödülü,
- ▶ 2009 En Komik Kitap Ödülü

“Çöplük muhteşem bir kitap. Enerji dolu, heyecan verici ve çok iyi kaleme alınmış.”

John Boyne,
Çizgili Pijamalı Çocuk'un
yazarı

Sinemaya uyarlandı.

ÇÖPLÜK

Evsiz bir oğlan olan Raphael günlerini çöpten dağların arasında geçiriyor. Çöpleri ayırıyor, taşıyor, soluyor ve geceleri çöplerden yastık yapıyor. Bir gün talihini tersine çevirecek bir çanta geçiyor eline. Bu çanta her şeyi değiştirecek, ama önce hayatını kurtarmak için kaçması gerek...

Üç sokak çocuğunun cesaret ve kurnazlıklarını kullanarak dünyaya karşı verdiği mücadeleyi anlatan roman, ödüllü bir yazarın kaleminden çıkma unutulmaz bir yoksulluk, umut ve rastlantı hikâyesi. Duyguları altüst edecek bu güçlü roman yirmi beş dile çevrildi ve beyazperdeye uyarlanıyor.

Çöplük öğretmenlerin öğrencileriyle tartışabilecekleri olağanüstü bir kitap. Hızlı tempolu macera kurgusu, sinematografik bir çözümlemeyle tamamlanırken; bölümlerin farklı karakterlerce anlatılması hikâyenin inandırıcılığını artırıyor. Edebiyat derslerinde öğrencilerle verimli çalışmalar yapılabilecek ve toplumsal meselelerin tartışmasına kaynak olacak bir roman.

KİTABIN ÖZETİ

Raphael adındaki çöp toplayıcı çocuk bir gün en iyi arkadaşı Gardo ile çöpleri ayırırken gizemli bir çanta bulur. Çantanın içinden bir kimlik, anahtar, şehir haritası ve küçük bir kızın fotoğrafları çıkar. Aynı anda talihi ve talihsiz olan o gün polisler çöplüğe gelerek çantayı aramaya başlarlar. Çantayı bulana para vereceklerini de söyleyen polisler tüm mahalleyi seferber eder. Ancak çocuklar çantayı vermemeye karar verirler, daha fazla bekletirlerse belki de polis parayı artıracaktır. Çantayı saklaması için Sıçan lakaplı bir sokak çocuğuna giderler. Onun yaşadığı delik öylesine pistir ki, kimse çantayı orada aramaya gitmeyecektir. Ancak Sıçan çantadan çıkan anahtarı gördüğünde, ondan beklemedikleri kadar bilgi sahibi olduğu ortaya çıkar ve böylece çantanın sahibinin kimliğini öğrenmek üzere, onları ülkenin aşırı yoksul ve aşırı zengin mahallelerine götürecek kovalamacalı bir macera başlar.

Hikâye önce Raphael, Gardo ve Sıçan gibi sokak çocuklarının, daha sonra karşılaştıkları karakterlerin, örneğin yoksul mahalledeki tek okulun rahibi, ülkeye gönüllü çalışmaya gelen bir sosyal hizmetli ve diğerlerinin gözünden anlatılmaktadır. Karakterler arasındaki geçiş, hikâyenin temposunu hızlandırmakla birlikte olayı daha gerçekçi kılar. Bu sayede adı geçmeyen bu üçüncü dünya ülkesinin yoksul kesimlerindeki çöplüklerin kokusunu adeta duyuruz.

Roman, ahlakçı olmadan toplumsal adalet üzerine söz sahibidir. Yoksulluk, adalet, eşitsizlik, eğitim fırsatları gibi konularda sınıf tartışmaları yürütmeye uygundur.

SINIF ETKİNLİKLERİ

Bu hikâye sizce nerede geçiyor? Yazar romanı hangi ülkede geçirdiği deneyimlerine dayandırmıştır? Hikâyeye esin kaynağı olan ülkelerle ilgili araştırma yapın.

Hikâye farklı anlatıcıların ağzından anlatılıyor. Olayları birden fazla bakış açısından okumak size ne kazandırıyor? Ana karakterlerin kişilik özelliklerini karşılaştırır mısınız?

Evsiz çocuklar sizce nerede yaşar? Türkiye’de çalışan çocuklar için farklı düzenlemeler var mıdır? Araştırıp karşılaştırın.

Çocuklar şifreyi kırmayı nasıl başardılar? Kitap şifresi nedir? Siz de aynı baskısına sahip olduğunuz iki kitap arasında bir kod bularak arkadaşlarınızla aranızda bir mesaj oluşturabilir misiniz?

10 milyon dolar bulsanız siz nasıl harcardınız?

Sosyal hizmetlilerin işi nedir, gönüllülük esasına bağlı olarak çalışmak ne demektir?

Çalmak her zaman kötüdür ve hayırseverlik her zaman iyidir diyebilir miyiz? Kitaptaki karakterler sonunda iyi bir iş yapmak için “kötü” şeyler de yapıyorlar, sizce izledikleri yol doğru muydu?

Yoksullara yardım etmek sadece devletin görevi midir? Kitapta anlatılan gönüllü çalışanlar, çocuklarla tanışınca hayatlarının “zenginleştiğini” söylüyorlar. Sizce bu ne demek?

Kitaba farklı bir son yazsanız nasıl olurdu? Karakterler bundan yıllar sonra ne yapıyor olurdu?

Romanı bir filme uyarladığınızı düşünün. Şu sahnelerden birini çizebilir misiniz: Hapishane koridorları sahnesi; çocukların polisten kaçarken diğer sokak çocuklarından yardım aldığı sahne; paraların çöplükte uçtuğu sahne; çocukların “cennet” adasına vardığı ve kayıklarıyla balığa çıktıkları sahne.

Kitabın sonundaki gazete makaleleri arasında nasıl farklar var? Bir gazeteyi diğerinden ayıran özellikler sizce nedir? Aynı olayı sizin bakış açınızdan anlatsanız, nasıl bir gazete makalesine dönüştürdü? Bir makale yazın ve bu romanın hikâyesini bir habere dönüştürün.

ANDY MULLIGAN

Kendisi de bir öğretmen olan yazar, Oxford Üniversitesi’nde eğitim gördü. On yıl tiyatro yönetmenliği yaptıktan sonra, öğretmen olmaya karar verdi. İngiltere’de, Hindistan’da, Brezilya’da ve Filipinler’de İngilizce ve drama öğretmenliği yaptı. Şimdi vaktinin bir kısmını Londra’da, bir kısmını da Manila’da geçiriyor. *Çöplük* (Trash) adlı kitabı Blue Peter Kitap Ödülleri’nde finale kaldı ve kütüphaneciler tarafından Carnegie Madalyası için yarıştı. Kitap sinema filmine de uyarlanıyor.

Yazarın Tudem Yayınlarından çıkan diğer kitapları:
Yaşam Tehlikelidir (roman)

İLİŞKİLENDİRİLEN KAZANIMLARDAN BAZILARI:

5. SINIF - TÜRKÇE

Okuma

T5.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T5.2.2. Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.

T5.2.4. Metni yorumlarken metinden aktarımlar yapar.

T5.2.5. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır .

T5.2.16. Yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat ederek, uygun hızda sesli veya sessiz okur.

6. SINIF - TÜRKÇE

Sözlü İletişim

T6.1.10. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini mantıksal sıra içerisinde açıklar.

Okuma

T6.2.6. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.

T6.2.8. Metinde cümlenin, bölümün, sahenin veya dörtlüğün metnin bütünü ile nasıl ilişkilendirildiğini ve olay akışına nasıl katkı sağladığını analiz eder.

Yazma

T6.3.11. Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için çizim, grafik ve görseller kullanır.

6. SINIF - SOSYAL BİLGİLER

Birey ve Toplum Sosyal Bilgiler Öğreniyorum

1. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.

7 ve 8. SINIF - TÜRKÇE

Okuma

2. Okuduğu metni anlama ve çözümleme

2.7. Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.

3.2 Metni içerik yönünden değerlendirir.

28. Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.

Dinleme-İzleme

2.15 Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duyguları, düşünce ve hayalleri yorumlar.